

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר צוקללה"ה
טור שביעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת
בראשית
◆◆◆
שנת
תשפ"ד
◆◆◆
גליון 223

"בראשית", תורה, ושבת

"באמבע" .. זה כלום!

כמו כן בתחילת אלול תשע"ד [כשהדהדו עדיין קולות האויבים ימ"ש בדרום], דיבר רבנו ולרבי ותלמידי ישיבת "רנה של תורה" כרמיאל.

וכך פתח: ברוך השם שאפשר להתחיל את הזמן... לדאבוננו המצב בארץ ישראל, כל אחד יודע לא כל כך חלק... יש אויבי ישראל שעושים צרות, וצריך מאוד רחמים, אבל אין לנו שום דבר אחר רק להתחזק בלימוד התורה!

מה יכולים לעשות יותר, מה שעושים באמבע תחת באמבע... [פי' פצצה כנגד פצצה], זה עדיין שום דבר! בודאי צריך לעשות דברים... אבל העיקר הוא להתחזק בתורה! ומה שיותר יתחזקו בתורה יש יותר סיכויים שיהיה הצלחה, הקב"ה יעזור שנתפטר מכל הצרות האלה, אבל בינתיים כל זמן שיש... צריך רחמים גדולים..

וסיים: כל בחור יכול להיות תלמיד חכם, כל אחד! בפרט כשזה בא ע"י קושי, מה שיותר קשיים יש יותר סיכויים שיצליח לעלות והקב"ה יעזור לכל אחד ואחד כפי מה שירצה להתחזק בתורה ויראת שמים, הבא ליטהר מסייעין אותו, ותזכו כולכם לכל טוב סלה, ע"כ.

לא מאסתיים...

והנה בתוכחה, באמצע כל הדברים הנוראים, כותבת התורה, ואף גם זאת. לא מאסתיים... ואומרים חז"ל הק' "שהעמדת להם רבי וחכמי הדורות", אי.. כמה הדבר נחוץ, כשנמצאים בעת "צר ומצוק", ואין אתנו יודע עד מה.. העמיד הקב"ה את "חכמי הדורות", שיאירו לנו מתוך חשיכה, בעצה והכוונה. ומהרגע הראשון, כשהגיעו השמועות הנוראות, כבר הועלו שאלות קשות בפני רשכבה"ג מן הגר"ד לנדו שליט"א, בעניני פתיחת מוסדות התורה, ועוד הרבה.

וכן זיכנו הקב"ה במרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א, שלפני שנים, אחרי סילוקן של מרן גדולי הפוסקים זצוק"ל אמר לי רבנו, כי בדבר הלכה "אליו תשמעון", וכל הדבר הקשה ביאון אליו.

וכפי שמסרו לי, ישנו עומס "אדיר" אצלו, בימים אלו, על כל השאלות ההלכתיות, אם בנוגע לשמירת שבת אצל החילוניים, ואם בעניני חתונות שצריך לדחות או להקדים, וכנהנה רבות, וזה עוד חוץ מהעומס הקבוע יום יום, שפונים אליו מרחבי תבל, אשרי הדור.

ותפילתנו, לקיים בנו חכמי ישראל, הם ונשיהם וכו' וכו', כי הם "נשמת רוח אפינו".

כי אשמרה שבת, קל ישמרני

והנה בימים אלו, עומד וזועק מן על "שמירת שבת", ומבטיח שבזכות זה ניצל, וכפי שכתב באגרתו הנפלאה, ומסתמך על מלאך ה', בעל האבן עזרא בפיוטו הנשגב, "כי אשמרה שבת קל ישמרני".

וראה זה פלא, שעומדים אנו כעת, בשבוע של פר' בראשית, והביא א' מגדולי מזכי הרבים בדורנו, הגאון רבי הרצל חודר שליט"א מש"כ שאותיות "בראשית" הם "ירא שבת", כמובא בבעל הטורים במקום, והוא מפורש בתיקוני זוהר, ובספר חסידים (תקצ"ב). ונמצא שהתורה רומזת לנו, בשבוע הזה - פר' בראשית שנה"י "ירא שבת", בדיוק מה שזועק מן שליט"א.

צריך חיזוק...

בימים קשים אלו, שזימן הקב"ה בארצנו הק', לא קל לשבת ולכתוב. אך מנגד, עומדים לנגד עיני תפילות רבנו תמיד, "שיזכה לזכות את הרבים", וזה מחייב אותנו להתעלות מעל הכל, ולראות לאיך אפשר לחזק את עצמנו ואחרים, מדבריו הקדושים, ויהיו הדברים לעילוי נשמתו הטהורה.

"הנשק שלנו..."

ראשית: נביא דברי רבנו בפתחת זמן חורף תשע"ב בישיבתו הק' "ארחות תורה", ונראים הדברים כאילו נאמרו "היום". וז"ל: עכשיו בימינו לדאבוננו צריך מאד חיזוק, אתם יודעים שיש מקומות בארץ ישראל שהם עומדים מאד בסכנה גדולה, זורקים רחמנא ליצלן פצצות, ויש סכנה גדולה. אנשים אין להם מנוחה, כל רגע יש אזעקה, וצריך בן אדם עם כל הילדים שלו לרוץ למקלט, זה נורא ואיום! הקב"ה יעזור שבאמת ניצלו.

אבל אנחנו צריכים להתחזק עוד יותר, כמו שחז"ל אומרים על הפסוק "ופרעה הקריב", בפסוק כתוב ויהי בשלח פרעה את העם וגו' אחרי זה כתוב פרעה הקריב, ובמדרש כתוב הקריב את ליבם של ישראל לאביהן שבשמים, בזמן שראו שפרעה רדף אחריהם זה הקריב אותם והכניעם לאביהם שבשמים. אנחנו צריכים מאד להתחזק בענין הזה כמו שאז היה, אנחנו צריכים לדעת שאחינו בהרבה הרבה עיירות, עומדים בסכנה, וצריך להתחזק, להרגיש שהנשק שלנו זה "תורה", "תפילה", זה הנשק שלנו, הם עושים עם הנשק שלהם, אלה ברכב ואלה בסוסים, ואנחנו בשם ה' אלוקינו" נזכיר, ע"כ.

וראוי להביא מש"כ רשכבה"ג מן שר התורה זצוק"ל בספרו דרך אמונה (סוף הל' שמיטה ויובל, בבה"ל).

וז"ל: ולא שבט לוי בלבד כו'. עי' בד"א שכתבנו שנראה מדברי רבנו שאין ת"ח יוצאין למלחמה, והבאנו מגמ' דנדרים מפני מה נענש אברהם אבינו מפני שעשה אנגריא בת"ח והוליך למלחמה. ושם אמר"י וירק את חניכיו שהוריקן בתורה, פי' הר"ן בפי' ב' שהוריקן מן התורה, ועשה בהן אנגריא. ובתנחומא מטות סי' ג' אלף למטה אלף למטה, י"ב אלף חלוצי צבא וי"ב אלף לתפלה, ובמדרש אי' (איני זוכר כעת מקומו) שדוד כשהי' שולח למלחמה הי' מושיב כנגדן ללמוד תורה שבזכות התורה ניצלו.

ובמכות ו' א' עומדות היו רגלינו בשערך ירושלים, מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה. ובסנהדרין מ"ט אלמלא דוד לא עשה יואב מלחמה פירש"י אלמלא דוד שהי' עוסק בתורה לא עשה יואב מלחמה, אבל זכותו של דוד עומדת לו ליואב במלחמותיו של דוד. ובזוה"ק בשלח נ"ח א' לית מלה בעלמא דיתבר חיליהון דעמין עכו"ם בר בשעתא דישראל מתעסקין באורייתא, דכל זמן דישראל מתעסקין באורייתא, ימינא אתתקף, ואתבר חילא ותוקפא דעכו"ם, ובשעתא דישראל לא מתעסקין באורייתא שמאלא אתתקף ואתתקף חיליהון דעכו"ם ושלטין עלייהו. ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום, עכ"ל הטהור.

עוד הדגיש רבנו במכתב, "ולשמור גדרי הצניעות כדכתיב ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריו".

ודבר זה כשלעצמו, יש הרבה להרחיב עליו, והרבה סיבב רבנו במסירות גדולה, בכל הארץ, לחזק ענין הצניעות. וה' אומר שלא מצינו בשום דבר, שהתורה תכתוב כזה משפט "נורא" "ושב מאחריו", שזה אומר "הסתר פנים" ח"ו, שבזה נכלל "כל הצרות".

והזכירי הגאון הצדיק ר' ברוך שפירא שליט"א, מראשי "לב לאחים" ומגדולי מקורבי רבנו, שבאחת המלחמות, מיד כשהתעורר רבנו בבוקר, אמר "צריך לחזק את משמר התורה" [הוא הבי'ד שהקים רבנו בשעתו עם מרן גדולי הפוסקים זצוק"ל לקבוע את "השלחן ערוך" בכללי הבגדים שיהיו צנועים כדן, וה' אומר שהעובר ע"ז כעובר על שולחן ערוך].

והי רצון שנזכר לקיים כראוי ענין זה, שנוהג בין בנשים ובין באנשים, ובין בבגדים, ובין בדיבור. כפי שהזהיר רבנו ע"ז הרבה, ועי"ז תשרה שכניה בתוכנו, ויאר ה' פניו אלינו, להיגאל בקרוב מכל הצרות.

"אין עוד מלבדו"

שכן טוב הי' לרבנו, הגאון הצדיק רבי יצחק גרוזינסקי זצ"ל. ורבי יצחק על אף שהי' נער צעיר בימי השואה האיומה, ובעיניו ראה כיצד נלקח אביו הקדוש רבי אברהם הי"ד להריגה,

ולא שכח את זה, כל ימיו.

בכל זאת שמעתי שבחנות צאצאיו, אם היו אומרים לו שכעת הוא "נוקם את נקמת הנאצים ימ"ש" שרצו רח"ל להכחיד...

הי' מיד מבקש את המיקרופון, ומכריז "הנאצים לא עשו לי כלום!! כי אף אחד לא יכול לעשות לשני שום דבר, רק אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו - הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים".

כמה דברים אלו חשובים לנו, תמיד, ובפרט בעת כזאת, שנתן הקב"ה רשות לחיות אדם, לחולל את הטבח הנורא... חובה לחזור ולשנן לעצמנו, כי "הוא לבדו" עשה ועושה ויעשה לכל המעשים. ואף שישנה "בחירה", כבר הבאנו ביאור רבנו שע"ז נעשה קטרוג למעלה, שדנין את האדם, וצריך זכויות גדולות להיניצל.

וכפי שראינו כעת, שגם בשעות הנוראות, שניתנה רשות למלאכי החבלה... בכל זאת מקומות ששמרו שבת, ניצלו! זאת אומרת שהבעל בחירה הוא "לא בעל הבית", רק בבחירתו הרעה, מזמנין על ידו את מה שנגזר רח"ל.

דודי ירד לגנו, ללקוט "שושנים..."

ביום ראשון של חוה"מ ליוו אלפי בני ישראל את מטתו של אחד מהמיוחדים בעולם התורה ה"ה הגאון רבי בצלאל אדלשטיין זצ"ל בנו של רבנו מרן רשכבה"ג הגרי"ג זצוק"ל.

הרבה דיו ישפך, ולא יוכלו לספר את גדלותו ומעשיו הכבירים, מה שעשה בימי חייו הקצרים. עם גודל גאונותו בתורה ופקחותו הגדולה, ולבו הרחב...

ונזכיר דבר אחד, ברור לכל שרבי בצלאל הי' יכול להיות ראש ישיבה "ענק", בישיבה של בחורים מופלגים, והי' לו הרבה יותר שטייגען בתורה, וגם יותר כבוד...

אך רבי בצלאל בחר "לבנות תלמידי חכמים", להוציא "קר מזולל...", תמורת גדלותו האישית.

ובדומה לזה אמר רבנו בשם הח"ח על א' מגדולי ראשי הישיבות בשעתו, שיש מי שבונה "ישיבות", ויש שבונה "אנשים".

ובסבלו בשנים האחרונות יסורים גדולים, [וגם אם יתכן שלא הרגיש הכל, הי' אומר רבנו שבשמים נחשבים היסורים "כאילו הי' בהכרה מליאה"], יתכן מאד שזה שמר והגין על הדור מכל מיני גזירות קשות...

מה נאמר ומה נדבר, אין לנו אלא לנחם את בני משפחתו היקרים שיחי, הרבנית הגדולה וצאצאיו החשובים, ואחיו המופלגים, הגאון רבי צבי יהודה שליט"א ראש ישיבת ארחות תורה, והגאון ר' ישראל שליט"א מראשי ישיבת בית מדרש עליון, וכל התלמידים החשובים והיקרים "שהעמיד".

המקום ינחמם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים. ובתוך כל אלפי המשפחות האבלות ודוויות, אחרי הטבח הנורא.

ותפילתנו לבורא כל עולמים "אנא חוס ורחם על עמך ישראל" ותושיענו מהרה, בביאת משיח צדקנו בב"א.

"שיחו בנפלאותיו" - סדר הלאור "אנשים"

דבר נפלא, כאשר בסדר הלימוד "ישיבה על קברו", בספר משלי עם ביאור הגר"א (לקראת סוף פרק ח'), מדבר השבוע כמעט כל השבוע על פסוקי בראשית, ומבאר האיך פסוקים אלו קשורים לפסוקי בראשית, הפלא ופלא, שזמן הקב"ה שייצא בדיק השבוע.

ויותר, שבלימוד ליום שני, כותב הגאון ועיקר גלויין "בב' ימים הראשונים". אמונה!!

וראיתי בבן יהודיע (תענית ח' ב') שמבאר מהו "ירא שבת" וז"ל ונ"ל בס"ד דארז"ל בתיקונים, בראשית ירא שבת, ופרשנו ענין המורא בשבת טפי ממצות אחרות הוא, מפני כי השבת רבו בו איסורי המלאכות, שכולם מותרים לאדם בימי החול ורגיל בהם, ולכן בנקל יבא לידי שוגג להכשל בהם בשגגה, ולכן צריך שיהיה לאדם מורא ופחד וחרדה גדולה בשבת, ולזכור קדושתו ולהיות תמיד בין עיניו וחרוש על לוח לבו, כדי שלא ישגה ויכשל בו, עכ"ל.

שמירת שבת "כהלכתה"

וכך שמענו מרבנו זצוק"ל הרבה פעמים, בתקופות ומאורעות שונות, שהורה לחזק את שמירת השבת, ובה ראו ישועות גדולות ופעם הדגיש "שמירת שבת בדקדוק".

וכך כתב במכתב - שילהי תמוז תשע"ד

בס"ד לרגלי המצב הקשה השורר בארצינו הקדושה, אבקש מבני ישראל להרבות בתפילה עבור אחינו בני ישראל שצריכים רחמים גדולים, עת צרה היא ליעקב וממנה יושע.

ולהתחזק בשמירת שבת כהלכתה, ובשמירת דיבורים האסורים, ולשמור גדרי הצניעות כדכתיב ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריו. ונזכה לרחמים גדולים.

זהירות גדולה

ובהגדרת הדבר, למה נתכוין במש"כ "שמירת שבת כהכתה", ראוי לצטט מה שאמר אחד שקרה לו במשפחה דבר של צער גדול, ושאל באיזה ענין יעשה חשבון הנפש. אמר רבינו שיתחזק בשמירת שבת.

וביאר שבודאי אינו מדליק חשמל בשבת, אבל באיסור ברירה נכשלים מהר מאד, כגון להוציא עצם מהדג, וצריך לראות להיזהר בזה ביותר.

לקראת שבת - מקור הברכה

וכשנחטפו נערי חמד בידי ערלים ארוזים יש", עפ"י הוראתו ועצתו של רבינו נרתמו כלל ישראל בארץ הקודש ובגולה, לקיים בהידור "לקראת שבת לכו ונלכה" על ידי שיראו לגמור את כל ההכנות הנצרכות לשבת "שעה" יותר מוקדם, ולעסוק בתורה בשעה זו, ואמר שבזה תהיה זכות עצומה לנערים היקרים ואמר רבינו שגם "נשים" יראו לסיים את כל ההכנות כנ"ל, ויאמרו בזמן הזה "פרקי תהלים".

והדגיש רבינו להודיע "לא לקבל שבת" מוקדם כ"כ, רק "לסיים את כל ההכנות לשבת" ולעסוק בתורה כנ"ל, וקבלת שבת ממש ינהגו כבכל ערב שבת.

ובדרך כלל ממליץ רבינו "לקבל שבת בפה - כעשרה רגעים לפני השקיעה".

והנה ידוע שהמקדים כניסת השבת זוכה לצאת מגיהנום מוקדם יותר לפי הזמן שהקדים את השבת, ונשאל רבינו אם באופן זה שרק פעם אחת הקדים כ"כ, האם זה יועיל לו ג"כ לצאת מגיהנום יותר מוקדם, השיב רבינו "אביסל העלפט דאס" קצת זה עוזר...

"אוהבים דבריה" - שעון עם בטר"י

לרבנו הי' על השלחן, שעון מעורר עם בטר"י, יום אחד [כמדומני שאמר לי בשם מרן פוה"ד הגר"ג קרליץ זצוק"ל] שזה מוקצה מחמת איסור, ואין להזיזו בשבת ומאז, הי' מניחו מערש"ק, בארון, או בצד עם הנרות, ועל שולחנו הי' מונח, שעון "מיכני" עם הפיצים.

לתרומות להפצת הגליון השבועי וכן לקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953

או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה,

ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלושה 6